

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kaiser István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Németh Soma ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása iránt a Győri Munkaügyi Bíróságnál 4.M.394/2003. szám alatt megindított és másodfokon a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.430/2006/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán
- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.430/2006/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 25.000 /huszonötezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.
A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte, eredeti munkakörébe történő visszahelyezésének mellőzésével. Az alperes viszontkeresete a felperes kártérítés és fenntartási költség megfizetésre kötelezésére irányult.

A Győri Munkaügyi Bíróság 4.M.394/2003/71. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, míg az alperes viszontkeresetének részben helyt adott és a felperest 184.799 forint megfizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes 2000. február 2-ától állt az alperes alkalmazásában nemzetközi gépkocsivezetői munkakörben. A munkáltató 2000. évben 468 liter, 2002. évben további 480 liter üzemanyag túlfogyasztást állapított meg, azt a felperes elismerte, de az ellenértékét nem fizette be. Ezen időtől kezdődően azonban a menetlevelekre felvezette a túlfogyasztás tényét anélkül, hogy arról meggyőződött volna. A felperes 2001. február 7-én az általa vezetett gépkocsival Dániában a havas úton megcsúszott és közúti balesetet szenvedett, aminek következtében a tehergépkocsi összesen 29 napig javítás alatt állt. A biztosító a benyújtott számla alapján - az alperesi önrészre figyelemmel - 1.994.019 forintot fizetett meg.

A felperes 2003. március 10-étől kezdődően a járművet nem vezette. Az alperes 2003. március 26-án kelt rendkívüli felmondásával szüntette meg a felperes munkaviszonyát azon indokolással, hogy a lefolytatott vizsgálat eredményeként nem nyert igazolást a felperes által a menetleveleken feltüntetett túlfogyasztás, sőt üzemanyag megtakarítás volt tapasztalható. Így a felperes több alkalommal megtévesztette az alperest, továbbá szükségtelen költséget okozott a tehergépkocsi átvizsgálásával, valamint annak a vizsgálat idejére a nemzetközi forgalomból való kivonásával. Felperes terhére róttá, hogy emiatt több gépkocsi javítása indokolatlanul csúszott.

Az elsőfokú bíróság - a meghallgatott tanúk és beszerzett szakértői vélemény alapján - megállapította, hogy a 2003. januártól márciusig tartó időszakban a felperes által vezetett tehergépkocsinak túlfogyasztása nem volt, ezt a munkavállaló alaptalanul jelezte az alperesnek. A felperes megtévesztő magatartása megalapozta a rendkívüli felmondást, annak okai valósak és okszerűek voltak a körben, hogy a munkáltatónak többletköltsége keletkezett és a jármű forgalomból való ideiglenes kivonása is indokolatlan volt. A viszontkereset kapcsán a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a közúti balesettel összefüggésben az alperes tulajdonát képező tehergépkocsi időlegesen kiesett a fuvarozásból, azonban a munkáltató nem bizonyított ezen időtartamra konkrét fuvarfeladatot. A balesettel okozott tényleges kárral kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy a biztosító az önrész miatt teljes kártérítést nem eszközölt, ezért ennek kompenzálására a felperes gondatlan károkozására figyelemmel másfél havi átlagkereset erejéig felelős. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az üzemanyaghiány nem nyert igazolást 2001. június 1-jétől 2003. március 26-áig, de ennek bizonyítottsága mellett sem lehetett volna megállapítani a felperes vétkességét ebben a körben.

A felperes 2002. február 27-én 480 liter üzemanyaghiányt elismert, ezért 73.786 forint megfizetésére kötelezte a bíróság.

A mindkét peres fél fellebbezése folytán eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.430/2006/6. számú ítéletével az elsőfokú

bíróság ítéletét helybenhagyta, és az alperest illeték fizetésére kötelezte kimondva, hogy a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem hivatkozott eredményesen arra, hogy magatartása a munkáltató irányában nem volt tudatosan megtévesztő, hiszen az eljárás során maga is elismerte a túlfogyasztás ellenőrzésének elmulasztását. A dániai balesettel kapcsolatban a jogerős ítélet kifejtette, hogy a felek között nem volt vitás magának a balesetnek a ténye, a felperes gondatlan magatartása, illetve az, hogy a balesettel összefüggésben az alperesnek meg nem térült kára keletkezett. A felperes kártérítési felelősségének másfél havi átlagkeresetben történő meghatározása nem eltúlzott. A felperes által elismert üzemanyaghiányt az alperes az elévülési időn belül érvényesíthette.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az első- és másodfokú ítéletek megváltoztatását, és részítélettel annak megállapítását kérte, hogy a rendkívüli felmondás jogellenes. Erre tekintettel előterjesztett járulékos követeléseinek megfelelő összeg megfizetését igényelte az alperes részéről. További kérelme a dániai balesettel kapcsolatos kártérítés mértékének csökkentésére és a túlfogyasztás ellenértékének megfizetésére irányuló követelés elutasítására irányult, az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. A felperes az elmaradt munkabér iránti követelés körében a bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint magatartása nem volt megtévesztő, a fogyasztás bemérését az alperesnek 2003. márciusát jóval megelőzően el kellett volna végezni, és ennek eredményétől függően kellett volna a jármű karbantartásáról gondoskodnia. A dániai baleset kapcsán megítélt kártérítés összegét a felperes méltánytalannak és eltúlzottnak tartotta addigi kifogástalan munkájára és a csekély mértékű okozati felelősségre figyelemmel. Hivatkozása szerint 2002-ben azért ismerte el a túlfogyasztást, mivel az alperes vállalta, hogy a járművét „folyamatosan a műszaki követelményeknek megfelelő állapotban tartja”, ennek azonban nem tett eleget. A felperes további érvelése szerint a bíróságoknak az elmaradt munkabér követelése tárgyában bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatnia és ennek megfelelően döntést hoznia.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a felperes perköltség fizetésre kötelezésére irányult. Álláspontja szerint a felperes folyamatosan megtévesztette a munkáltatót, így a rendkívüli felmondás megalapozott. A felperes az elmaradt munkabérre nézve pontos kereseti kérelmet nem terjesztett elő, az alperes pedig igényérvényesítéséről ráutaló magatartással az üzemanyag túlfogyasztás körében nem mondott le.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

A Pp. 275. §-ának (1) bekezdéséből következően a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésnek. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés]. Az adott esetben a felülvizsgálati érvelés alapján a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

Az eljáró bíróságok a felperes vétkességét és az általa elkövetett kötelezettségszegés súlyát a körülmények részletes értékelésével vizsgálták, és helytállóan állapították meg, hogy a felperes a túlfogyasztás tényét annak ellenőrzése nélkül rögzítette huzamosabb ideig. Törvénysértés nélkül jutottak annak megállapítására, hogy a felperes hosszú időn keresztül tanúsított megtévesztő magatartást, és ez a munkáltatói rendkívüli felmondás jogszerű alapját képezhette [Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontja]. A felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul hivatkozott arra a körülményre, hogy a munkáltató a túlfogyasztás ellenőrzése érdekében nem intézkedett, és nem rendelte el a jármű karbantartását. A gépkocsi üzemanyag fogyasztásának vizsgálatakor ugyanis túlfogyasztás nem volt kimutatható, így e körben karbantartásra nem volt szükség, és a felperes az eljárás során nem igazolta - korábban munkáltatójának nem jelezte -, hogy az általa elvégzettett adagoló csere után vált kedvezővé a jármű fogyasztása.

Jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy a dániai balesettel összefüggésben a felek között nem volt vitás sem az esemény bekövetkezése, sem a felperes gondatlan magatartása, sem az, hogy a munkáltatónak olyan kára is keletkezett, amely nem térült meg. A felperes munkaszerződésére is figyelemmel a másfél havi átlagkeresetnek megfelelő összegű kártérítés nem eltúlzott a felperes korábbi balesetmentes közlekedése mellett sem.

Ugyancsak helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperes aláírásával igazoltan elismert üzemanyaghiányt, és vállalta annak visszafizetését, amelynek nem tett eleget. A munkáltató az igényéről bizonyítottan ráutaló magatartással sem mondott le, az elévülési időn belül pedig viszontkeresetét jogszerűen terjeszthette elő. Alaptalan a felperes felülvizsgálati érvelése, miszerint a munkáltató nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy a járművet „a műszaki követelményeknek megfelelő állapotban tartja”, mivel az eljárás során a felperes

által vezetett jármű hibás műszaki állapota, illetve ezzel összefüggésben az előírt normát meghaladó fogyasztása nem nyert igazolást. A tartozás-elismerés esetén pedig az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy a tartozása nem áll fenn [Ptk. 242. § (1) bekezdés]. A felperes az eljárás során ítéleti bizonyossággal megállapíthatóan nem támasztotta alá az általa elismert tartozás fennállásának hiányát.

Az elmaradt munkabér iránti igény tekintetében jogszabálysértés nélkül állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes kereseti kérelme e körben nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak [Pp. 121. § (1) bekezdés c) és e) pont], és alappal mellőzték a könyvszakértő kirendelését.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2.Mf.20.430/2006/6. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2007. november 21.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő